

Homília na 4. Veľkonočnú nedeľu – Nedeľa Dobrého pastiera, Katedrála sv. Martina, Spišská Kapitula 26.4. 2026

Milí bratia a sestry,

dnešné evanjelium nás privádza k jednému z najkrajších obrazov, ktorým Pán Ježiš vysvetľuje svoje poslanie: „Ja som brána“ a zároveň hovorí o sebe ako o Pastierovi, ktorého ovce poznajú po hlase. Na prvý pohľad sa môže zdať, že sú to dva rozdielne obrazy. Ale v skutočnosti ukazujú jednu veľkú pravdu: Ježiš nie je iba ten, kto nám ukazuje cestu. On sám je vstupom do života s Bohom a zároveň ten, kto nás týmto životom vedie.

Keď Ježiš hovorí: „Ja som brána“, nehovorí iba obrazne. Hovorí o najhlbšej skutočnosti viery. Brána je miesto, cez ktoré sa vstupuje. Kto zostane vonku, môže o dome veľa vedieť, môže ho obdivovať, môže o ňom rozprávať, ale ešte nie je vnútri. Tak je to aj s vierou. Kresťanstvo nie je iba poznať pravdy viery, ovládať modlitby, poznať dejiny Cirkvi alebo mať náboženské zvyky. To všetko je dobré a potrebné, ale samo osebe to ešte nestačí. Ježiš nás pozýva vstúpiť. Vstúpiť cez neho do živého vzťahu s Bohom. Preto inde hovorí: „Ja som vinič, vy ste ratolesti.“ Ratolešť nežije vedľa viniča. Nežije z informácie o viniči. Žije preto, že je s viničom spojená. Z neho prúdi miazga, život, sila, plodnosť. Tak aj kresťan nežije iba z vedomostí o Kristovi, ale zo spojenia s Kristom. Ježiš ako brána nám pripomína: do Božieho života sa nevstupuje pomimo Krista. Nie cez vlastnú dokonalosť. Nie cez sebavedomie. Nie cez výkon. Nie cez vonkajšiu náboženskú formu. Vstupuje sa cez neho: cez dôveru, obrátenie, sviatosti, modlitbu, poslušnosť evanjeliu. A tu sa môžeme pýtať: Som iba pri bráne, alebo som cez ňu vstúpil? Je moja viera iba zvyk, alebo vzťah? Je Kristus pre mňa téma, alebo Pán môjho života?

Druhý veľký rozmer dnešného evanjelia je hlas. Ježiš hovorí, že ovce poznajú hlas pastiera. Toto je veľmi aktuálne. Žijeme v dobe mnohých hlasov. Zvonka k nám denne prichádzajú hlasy médií, sociálnych sietí, verejnej mienky, názorov. Ale nie sú to len vonkajšie hlasy. Sú aj vnútorné: strach, úzkosť, obavy, zranenia, výčitky, pýcha, porovnávanie sa, nepokoj. Nie každý hlas, ktorý znie silno, je pravdivý. Nie každý hlas, ktorý sľubuje slobodu, vedie k životu. Preto Ježiš hovorí: „Ovce počúvajú jeho hlas... poznajú jeho hlas.“ Poznať Kristov hlas znamená učiť sa rozlišovať. Kristov hlas:

- vedie k pravde, nie k zmätku
- vedie k pokoju, nie k úzkosti
- vedie k láske, nie k uzavretosti

To sa učíme cez Božie slovo, modlitbu, Eucharistiu, sviatosti, ticho. A preto je dôležitá otázka: Poznám Ježišov hlas? Usilujem sa ho poznať? Alebo môj život riadia iné hlasy?

Tretí rozmer je obraz pastiera. Pastier v Biblii je blízko. Ježiš hovorí: „Volá svoje ovce po mene a vyvádza ich.“ Boh nás pozná osobne. Každého z nás. Pozná naše zápasy, radosti, slabosti, hľadania. A práve preto nás môže viesť. Pastier ide pred ovcami. Netlačí ich zozadu, neženie ich strachom. Vede ich svojou prítomnosťou. A práve tu Ježiš robí veľmi dôležité rozlíšenie. Hovorí: „Zlodej prichádza, len aby kradol...“ Zlodej prichádza potajomky. Nenápadne. Vkradne sa. To môže byť aj duchovný obraz: niečo sa do nášho života dostáva pomaly, nebadane — falošné myslenie, hriech, sebecko, manipulácia. Zbojník prichádza násilím. Tlačí, núti, berie slobodu. Ani jeden z týchto spôsobov nie je spôsob Pastiera. Pastier: nemanipuluje, neovláda, neberie slobodu, On pozýva. A toto je veľmi dôležité aj pre dnešnú dobu — aj pre Cirkev. Aj duchovná manipulácia môže existovať: skrytá, nenápadná alebo otvorená, nátlaková. Ak niekto: vzbudzuje strach namiesto viery, vedie k sebe namiesto ku Kristovi, berie slobodu namiesto toho, aby ju chránil. To nie je hlas Pastiera. Cirkev má byť miestom, kde zaznieva Kristov hlas — hlas pravdy a lásky.

A teraz prichádzame k vrcholu evanjelia. Pán Ježiš hovorí: „Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.“ V gréčtine je tam slovo „zōē“ – život, ale nie iba biologický život, nie iba prežívanie. Je to život od Boha, život naplnený jeho prítomnosťou – hojnejšie, v plnosti, nadmieru, prekypujúco. Pán Ježiš nehovorí: aby mali život... tak nejako... aby prežili... aby to nejako zvládli... Hovorí: aby mali život v plnosti. Nie živorenie, ale život. Nie prázdnotu, ale naplnenie. Nie povrchnú radosť, ale hlbokú radosť. A táto radosť: nie je predstieraná, nie je kúpená, krátkodobá. Je to radosť človeka, ktorý vie: som milovaný, môj život má zmysel, patrí Bohu. To je život v plnosti. Bratia a sestry, na záver zvolajme spoločne: Pane, ty si môj pastier, vďaka ti, Pane. Ty si brána, vďaka ti, Pane. Ty si život, vďaka ti, Pane. Amen.